

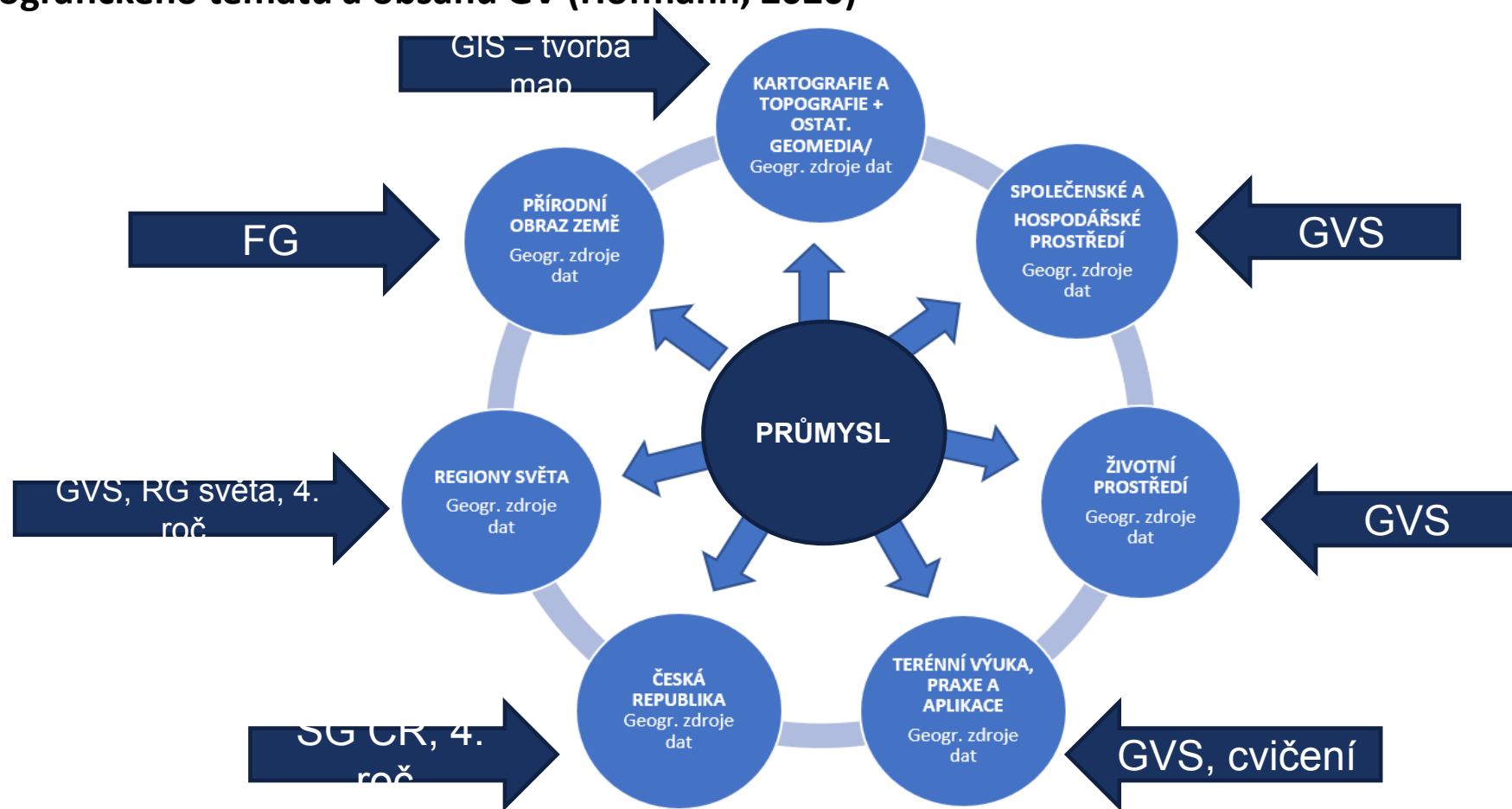

HISTORIE MODERNÍHO PRŮMYSLU

ZE0116 GEOGRAFIE VÝROBNÍ SFÉRY

ÚVOD

Vztah geografického tématu a obsahu GV (Hofmann, 2020)

ÚVOD DO GEOGRAFIE PRŮMYSLU

- Průmyslová výroba je součástí světového ekonomického systému
- Průmyslová výroba je ovlivňována a ovlivňuje hospodářskou strukturu každého ekonomického systému
- Vývoj průmyslu odráží změny strategického zaměření výroby, které jsou svázány s aktuální úrovní technického pokroku, poptávkou a organizací výroby => výsledkem je odvětvová struktura a prostorová diferenciaci výroby

- Fáze „moderního“ průmyslu:
  - ▣ Manufaktury a vznik moderních průmyslových podniků
  - ▣ Fordismus
  - ▣ Postfordismus / postmodernismus

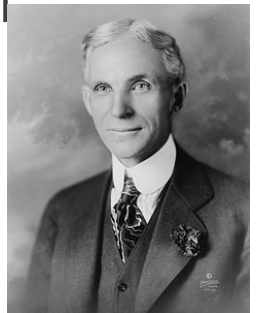
ETAPA 1 A 2

Etapa 1:

- Počáteční fáze průmyslu – 2. pol. 18. stol. až poslední třetina 19. století (období poklesu hospodářské nadvlády Velké Británie)
- Vznik **manufaktur** a postupná transformace na **moderní průmyslové podniky** (podniky se strojní výrobou)

Etapa 2 = fordismus:

- Konec 19. století až 60./70. léta 20. století
- Henry Ford – podle nového způsobu výroby automobilů pomocí montážní linky
  - ▣ *„Nic na světě není tak těžké, rozdělíte-li si to na malé práce“.* Henry Ford
  - ▣ Masová produkce standardizovaných výrobků spojených se systematicky rostoucím trhem masového konzumenta, regulovaný keynesiánskými makroekonomickými opatřeními

HENRY FORD

"Any customer can have a car painted any color that he wants so long as it is black."—Henry Ford

Henry Ford failed twice at manufacturing before forming Ford Motor Company in 1903, at the age of 40. The company sold an impressive 1,700 cars in its first 15 months. In 1913, Ford inaugurated the first moving assembly line, significantly streamlining production. To reduce labor turnover, Ford announced in 1914 his intention to share \$10 million of his company's profits with his workers, more than doubling their salary to an unheard-of \$5 a day.

The first moving assembly line in Highland Park, Michigan.

"Early to bed and early to rise, work like hell and advertise," the Ford Times advised its dealers.

Henry Ford with his first car and his first million-dollar car.

© 2000 Ford Motor Company. All rights reserved. Ford Motor Company is an Equal Opportunity Employer. Ford Motor Company is a U.S. Equal Opportunity Employer. Ford Motor Company is a U.S. Equal Opportunity Employer.

ETAPA 3 - POSTFORDIZMUS

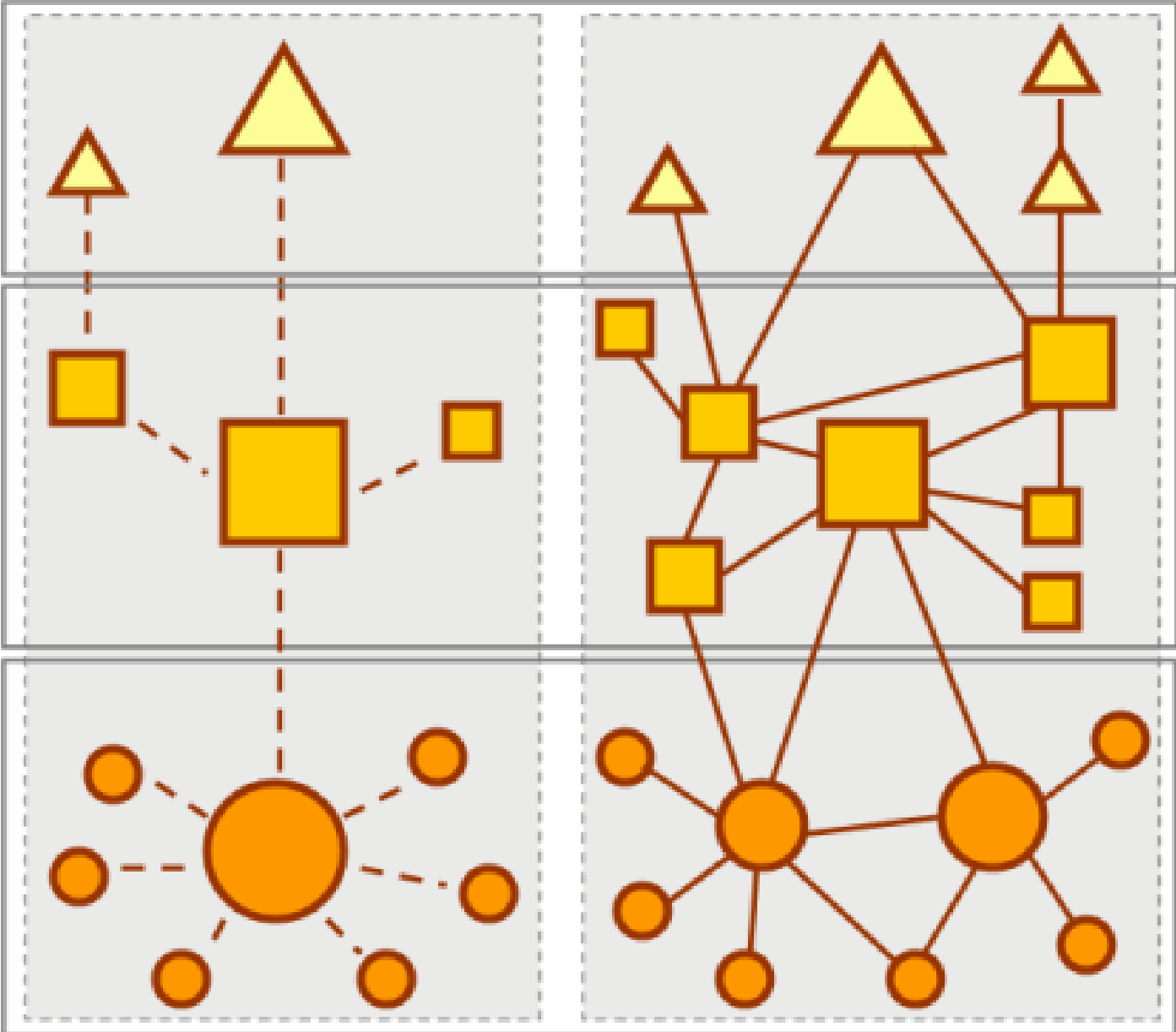
Etapa 3 = postfordismus/postmodernismus:

- Počátek v 70. letech na vrcholu fordismu do současnosti
- Nový systém kapitalistické akumulace, který se zformoval jako reakce na krizi fordismu
- Období charakteristické:
  - ▣ strukturální transformací hospodářství,
  - ▣ strukturálními změnami v průmyslové výrobě,
  - ▣ prostorovými přesuny,
  - ▣ významem nových technologií,
  - ▣ organizačními a institucionálními změnami,
  - ▣ změnami v zaměstnanosti,
  - ▣ globalizací ekonomických a sociálních vazeb,
  - ▣ změnami v ekonomickém myšlení, chování a motivací.

Fordism

Post-Fordism

Raw materials and parts

Manufacturing

Sales and distribution

ETAPA 3 - DEINDUSTRIALIZACE

- **Deindustrializace** – další typický jev pro tuto etapu
  - ▣ Pokles zaměstnanosti v průmyslu (hl. u výrob s nižší přidanou hodnotou) a navazující sociální a ekonomické změny
  - ▣ Typický jev pro vyspělé světové ekonomiky -> přesun výrob do tranzitních nebo rozvojových zemí (**delokalizace výroby**) -> růst terciérního sektoru

  - ▣ a) **Outsourcing** – najmutí zahraničního dodavatele
  - ▣ b) **Offshoring** – založení dceřiné společnosti v zahraničí
- V rámci deindustrializace také rozvoj **high-tech** oborů
  - ▣ Obory s nadprůměrnou úrovní uplatňovaných vědeckých a technických znalostí a systematickým zaváděním inovací ve výrobních procesech (elektronika, optické a lékařské přístroje)
  - ▣ Na základě úzké spolupráce průmyslu s vědeckou základnou vznikají specializovaná inovační a technologická centra – vědeckotechnické parky (technologické, vědecké)
    - Instituce orientované do oblasti vědy, nových technologií a inovací – hl. cílem je zajišťování transferu technologií a podpora inovačního podnikání (viz dále)

ETAPA 3 – NADNÁRODNÍ SPOLEČNOSTI

- Rozhodující význam pro světovou ekonomiku – **nadnárodní společnosti**
  - Hlavní aktéři globalizace
  - Hlavní hybatelé globální ekonomiky
  - Jejich prostorové rozmístění je jedním z řídicích mechanismů globální ekonomické integrace
  - Prostřednictvím jejich geograficky rozšířených sítí dochází k vytváření globálního pracovního trhu
  - Dělení podle vnitřní organizace produkční sítě:
    - Vertikálně integrované – produkce podniků v konkrétních zemích slouží jako základ pro výrobu v dalších podnicích společnosti v jiných zemích
    - Horizontálně integrované – výrobní podniky lokalizovány v různých státech a vyrábějí stejné nebo podobné výrobky
    - Diverzifikované nadnárodní společnosti – jednotlivé podniky v různých zemích bez větší míry integrace
- Velký rozvoj od 70. let – nárůst významu řady světových koncernů hl. v rozvojovém světě
  - Surovinové zdroje, levná pracovní síla -> vhodná pracovní i vývozní základna řady produktů pro globální trh
  - Rozvoj industrializace v rozvojových zemích – avšak nepřirozený a nestal se základem pro ekonomický růst daných zemí (podniky jsou základem vertikální struktury nadnárodní společnosti a ne horizontální)

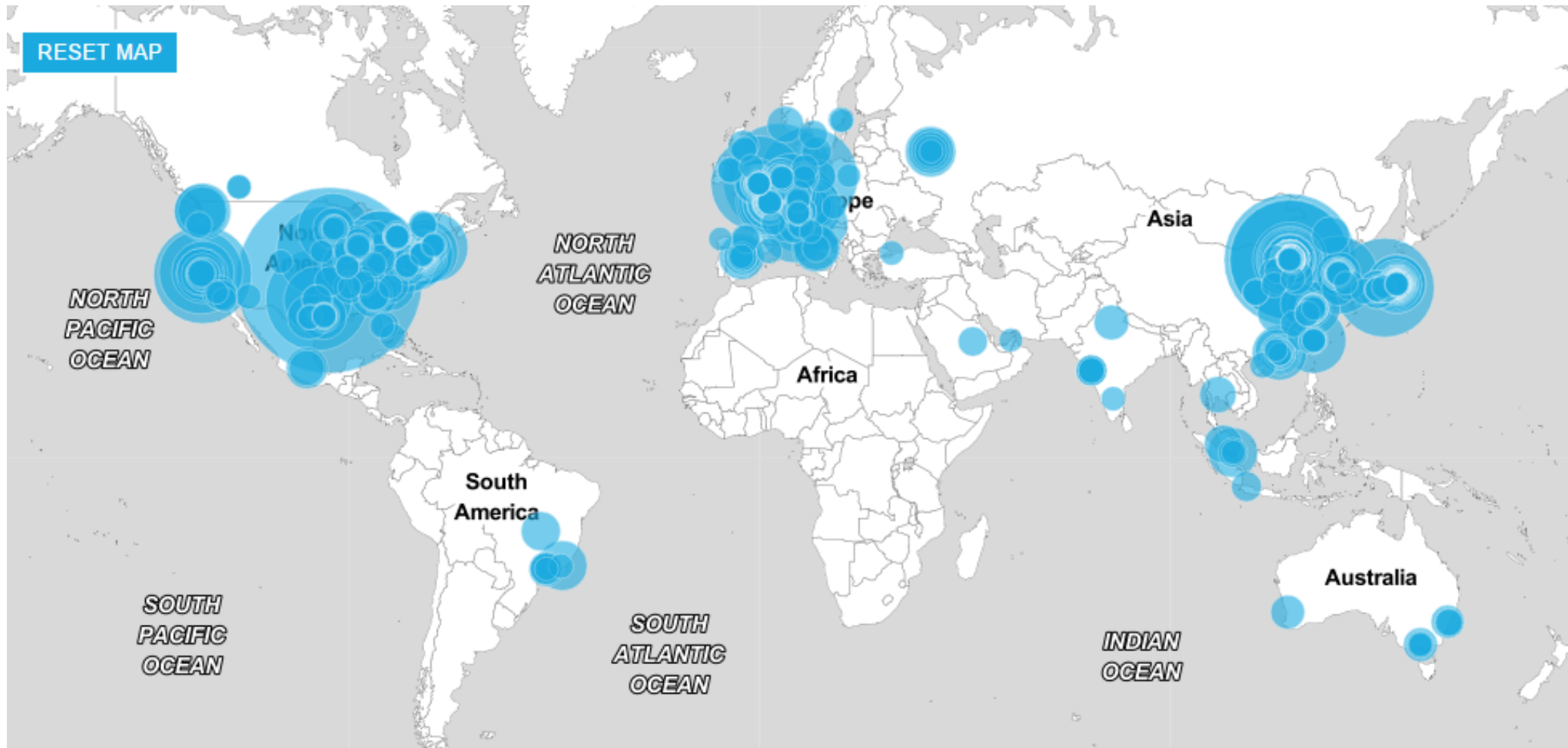
NEJVĚTŠÍ NADNÁRODNÍ SPOLEČNOSTI – 2020 VS 2015 VS 2005

Poř.	Společnost (2020)	Tržby (\$ milliony)	Společnost (2015)	Tržby (\$ milliony)	Společnost (2005)
1	Walmart	523 964	Wal-Mart Stores	482 130	Wal-Mart Stores
2	Sinopec Group	407 009	State Grid	329 601	BP
3	State Grid	383 906	China National Petroleum	299 271	Exxon Mobil
4	China National Petroleum	379 130	Sinopec Group	294 344	Royal Dutch/Shell Group
5	Royal Dutch Shell	352 106	Royal Dutch Shell	272 156	General Motors
6	Saudi Aramco	329 784	Exxon Mobil	246 204	DaimlerChrysler
7	Volkswagen	282 760	Volkswagen	236 600	Toyota Motor
8	BP	282 616	Toyota Motor	236 592	Ford Motor
9	Amazon	280 522	Apple	233 715	General Electric
10	Toyota Motor	275 288	BP	225 982	Total

The Top 10

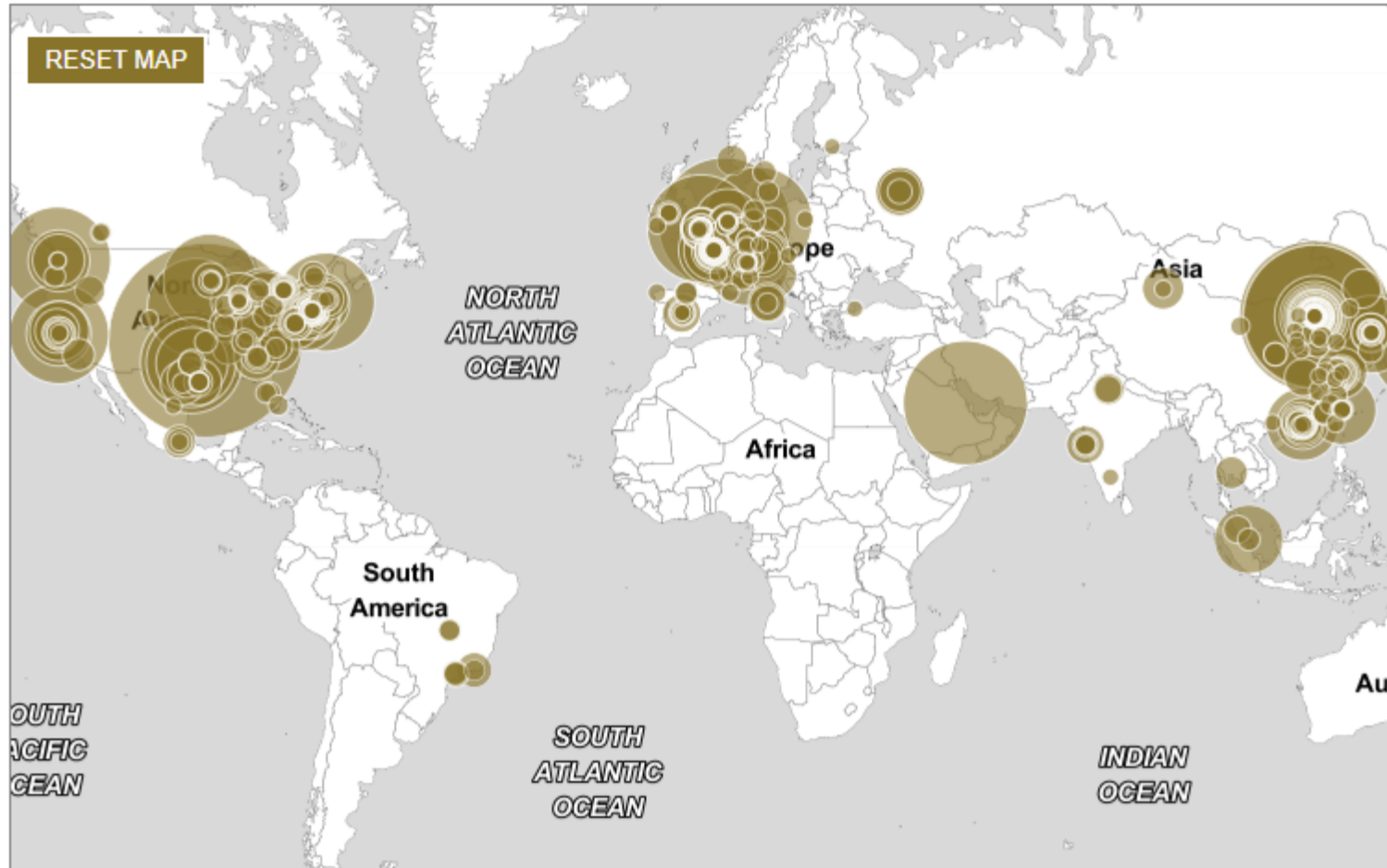
- 1 Walmart
- 2 Saudi Aramco
- 3 State Grid
- 4 Amazon
- 5 China National Petroleum
- 6 Sinopec Group
- 7 Exxon Mobil
- 8 Apple
- 9 Shell
- 10 UnitedHealth Group

GLOBAL 500, 2015

GLOBAL 500, 2020

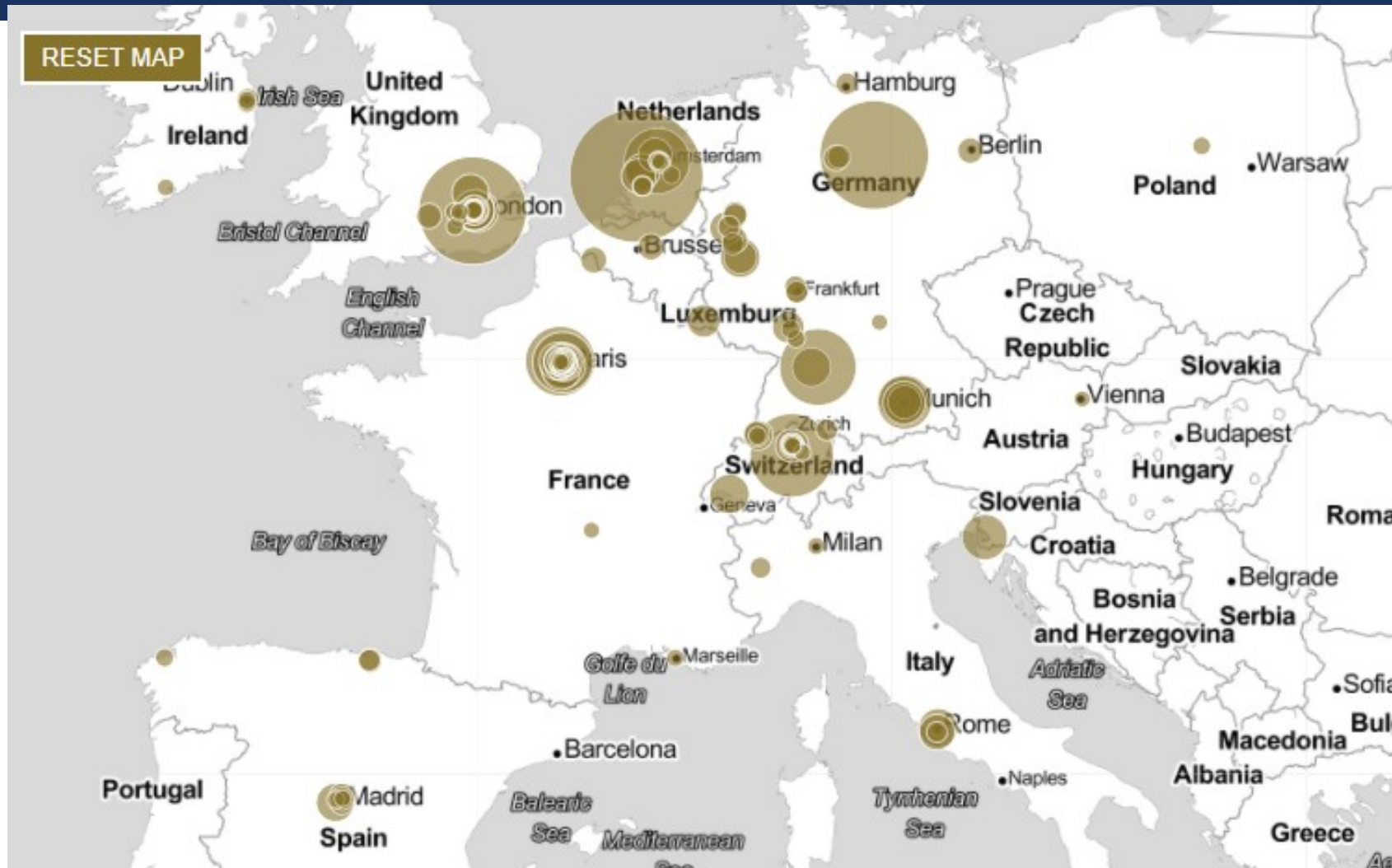

500 HEADQUARTERS DISPLAYED

Map tiles by Stamen - Design by Nicolas Rapp for Fortune

<https://fortune.com/franchise-list-page/visualize-the-global-500-2022/>

GLOBAL 500, 2020, EVROPA

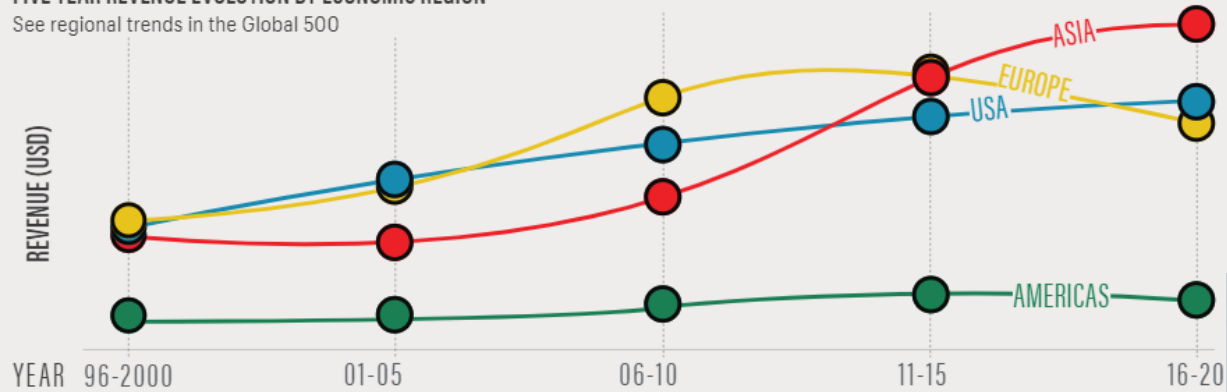

2001 LEAP TOWARD GLOBALIZATION

Two momentous structural changes occur at the turn of the millennium. In 2001, China joins the World Trade Organization (WTO). In 2002, Euro notes and bills are widely adopted three years after the currency's virtual introduction. By the mid 2000s, China and Europe gain ground on the United States as measured both by company revenue and the number of companies on the Global 500.

FIVE YEAR REVENUE EVOLUTION BY ECONOMIC REGION

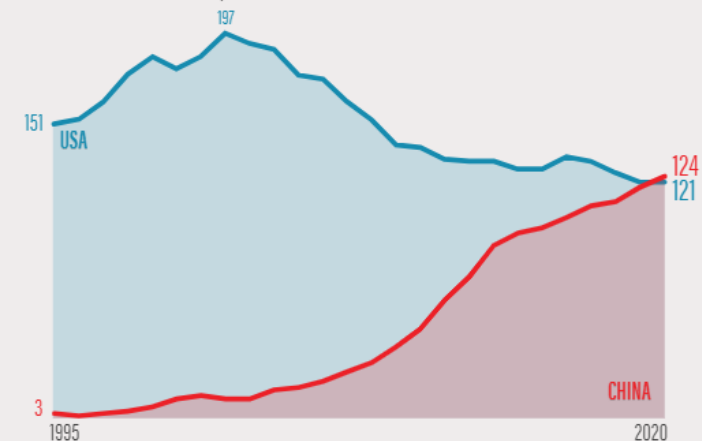
See regional trends in the Global 500

2020 A SLEEPING GIANT WAKES

For the first time ever, mainland China, including Hong Kong, tops the U.S. in representation on the Global 500 with 124 companies on the list, compared with 121 for the U.S. Add in Taiwan, and the total for Greater China is 133. This shift is historic: Twenty years ago, there were just 10 Chinese companies on the Global 500. Chinese companies still lag in terms of total revenue. But the growing number of companies from China in the Global 500 makes the case that the "American Century," a phrase Fortune's founder Henry Luce coined back in 1941, has at last given way to a new reality

NUMBER OF COMPANIES IN THE TOP 500
USA and China # of companies over time

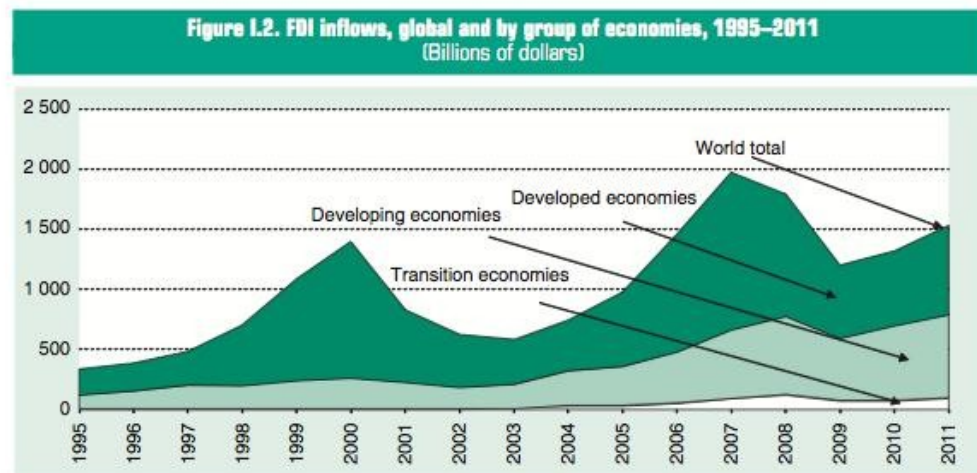

ETAPA 3 - PZI

- Nadnárodní společnosti jsou úzce spojeny s **přímými zahraničními investicemi (PZI)**
  - ▣ Záměr rezidenta jedné ekonomiky (přímý investor) získat trvalou účast v subjektu, který je rezidentem v ekonomice jiné než ekonomika investora (přímá investice)
  - ▣ Trvalá účast implikuje existenci dlouhodobého vztahu mezi přímým investorem a přímou investicí a významný vliv na řízení podniku
- Dělení zahraničních investic podle způsobu vstupu zahraničního investora do hostitelské ekonomiky:
  - ▣ Investice na zelené louce (greenfield) – investice do nových lokalit,
  - ▣ Fúze a akvizice – investice do existujících aktiv
  - ▣ „brownfield“ investice
    - specifický případ, investice do stávajících aktiv za účelem restrukturalizace nebo změny výrobních aktivit
    - typické pro tranzitní ekonomiky
    - Vstupní investice obvykle doprovázena návaznými masivními investicemi souvisejícími s restrukturalizací
- *PZI mají přímou souvislost s regionální politikou a regionálním rozvojem v ČR*

ETAPA 3 - PZI

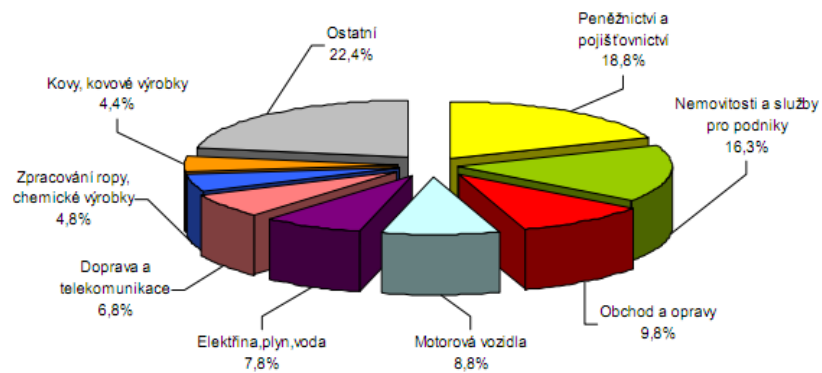

Source: UNCTAD, based on annex table I.1 and the FDI/TNC database (www.unctad.org/fdistatistics).

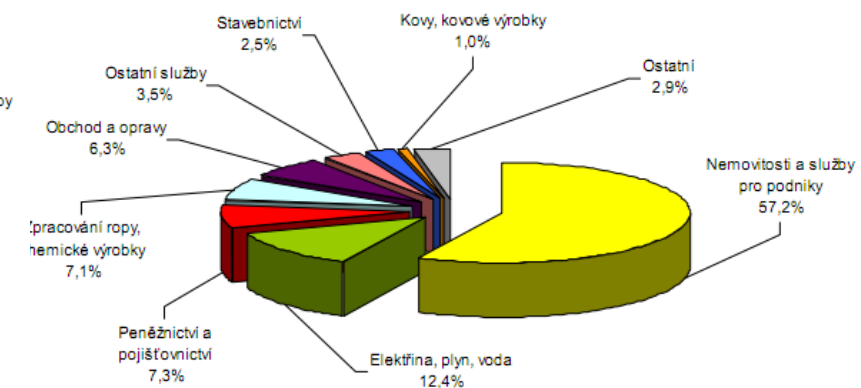
- Nárůst PZI je v posledních 10 letech významný
- Velkou měrou se podílí rychle se rozvíjející státy (Čína, Indie, Brazílie, Mexiko...), ale i tranzitní středo- a východoevropské ekonomiky
- ČR – masivní nárůst PZI po r. 1998 v souvislosti s přijetím investičních pobídek
- Největší podíl PZI realizován v rozvinutých ekonomikách – vyšší podíl fúzí a akvizic (typický jev globalizující se ekonomiky)

ETAPA 3 – PZI – ČR (2008)

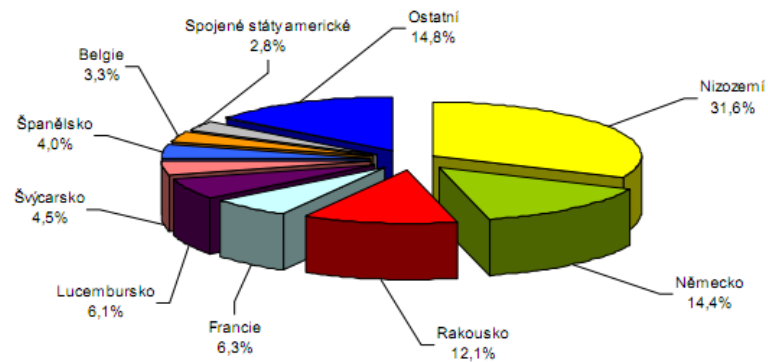
Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2008
odvětvová struktura

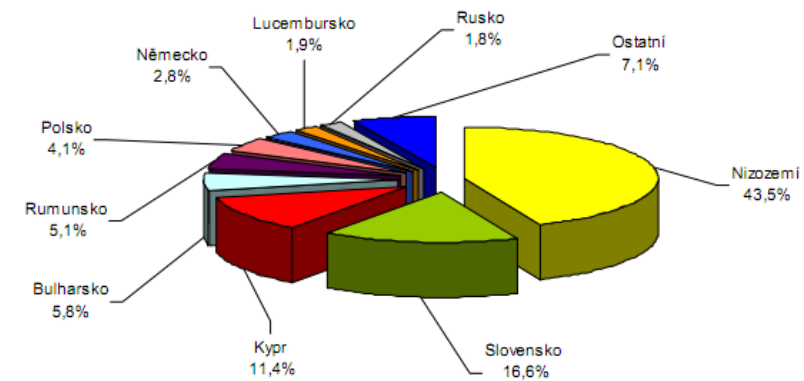
České přímé investice v zahraničí k 31.12.2008
odvětvová struktura

Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2008
teritoriální struktura

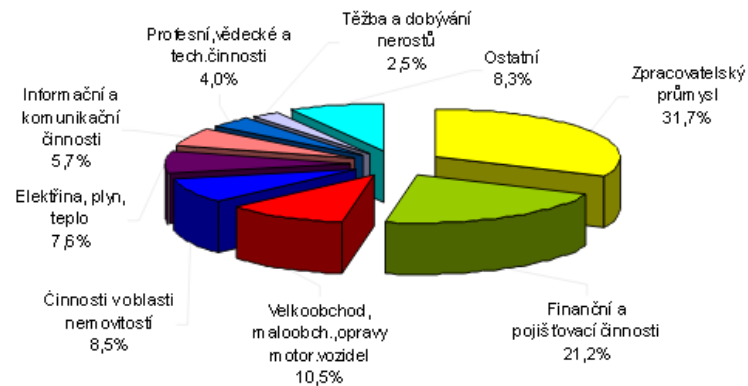

České přímé investice v zahraničí k 31.12.2008
teritoriální struktura

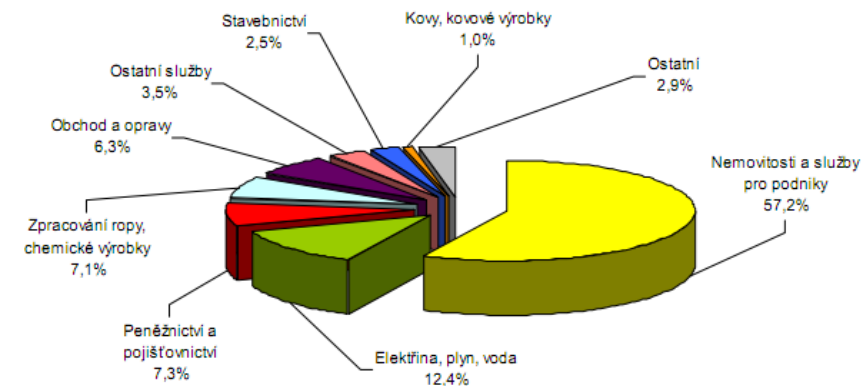

ETAPA 3 – PZI – ČR (2011)

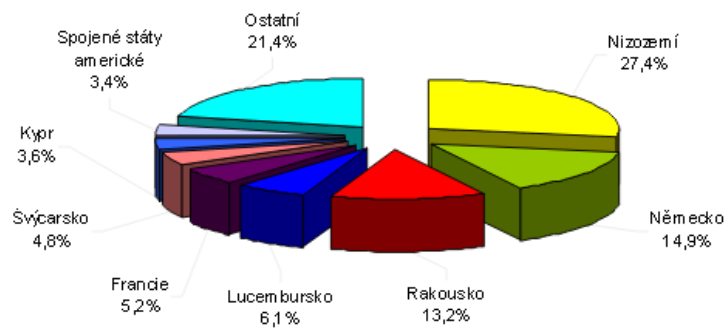
**Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2011
odvětvová struktura**

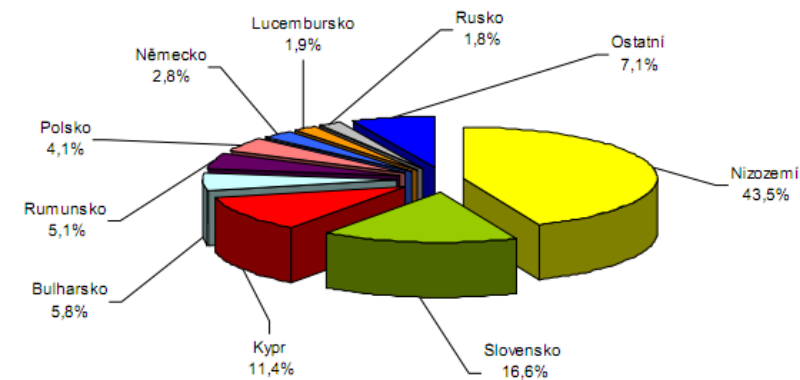
**České přímé investice v zahraničí k 31.12.2008
odvětvová struktura**

**Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2011
teritoriální struktura**

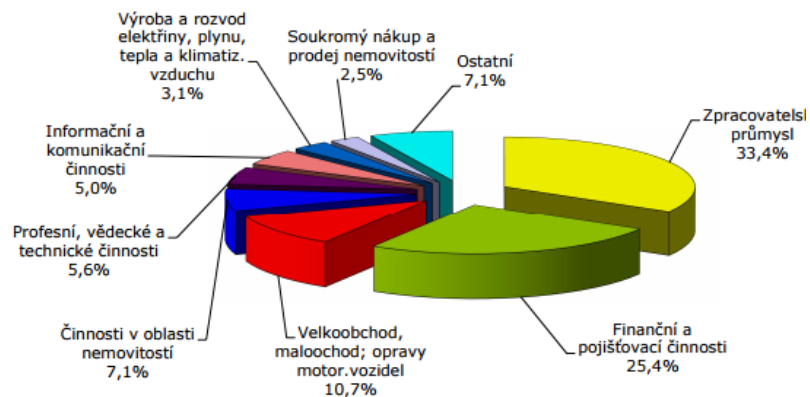

**České přímé investice v zahraničí k 31.12.2008
teritoriální struktura**

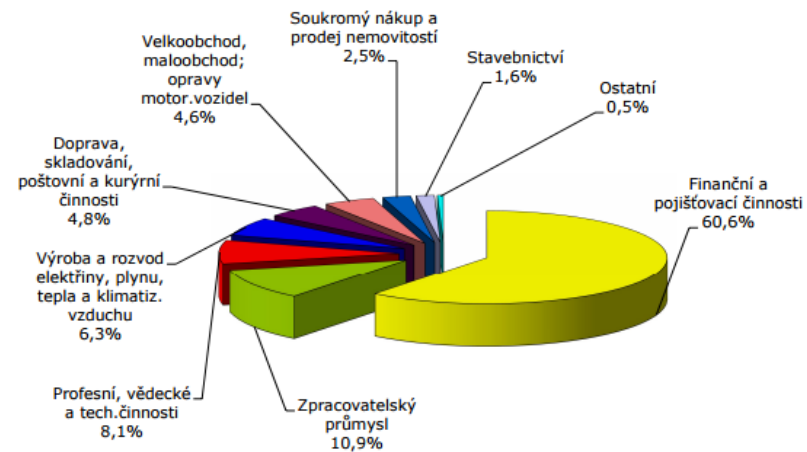

ETAPA 3 – PZI – ČR (2014)

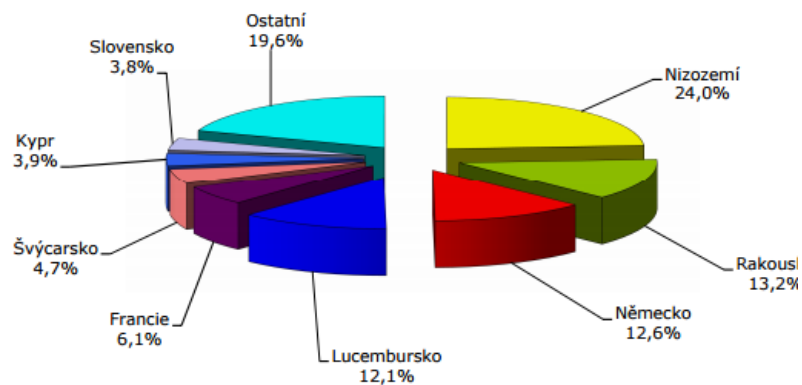
**Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2014
odvětvová struktura**

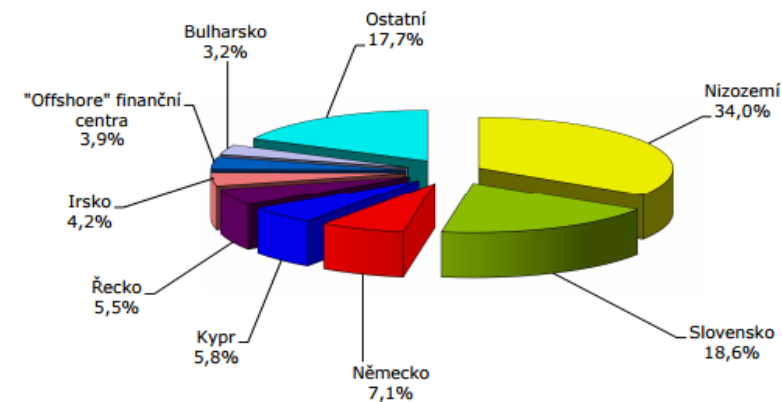
**České přímé investice v zahraničí k 31.12.2014
odvětvová struktura**

**Přímé zahraniční investice v České republice k 31.12.2014
teritoriální struktura**

**České přímé investice v zahraničí k 31.12.2014
teritoriální struktura**

ETAPA 3 - PZI

Země původu / Country of origin	Počet projektů / Projects	Investice v mil. EUR / Invest. in mil. EUR	Investice v mil. CZK / Invest in mil. CZK	Nově vytvořená pracovní místa / Newly created jobs
Německo / Germany	166	4 536,85	147 329,07	36 540
Česká republika / Czech Republic	517	9 963,02	276 893,22	50 443
Japonsko / Japan	50	1 916,75	63 282,23	15 569
Nizozemí / Netherlands	57	2 385,88	74 631,11	24 184
USA / USA	33	670,25	20 251,38	5 933
Velká Británie / Great Britain	19	302,50	9 928,65	3 525
Rakousko / Austria	25	514,13	15 249,43	1 743
Itálie / Italy	23	391,54	12 142,09	3 676
Belgie / Belgium	15	343,62	11 219,13	1 906
Španělsko / Spain	21	268,90	8 069,06	2 015
Švýcarsko / Switzerland	20	379,43	11 677,86	2 706
Francie / France	23	504,48	15 885,07	5 741
Lucembursko / Luxembourg	13	298,94	9 408,49	3 870
Kraj / Region	Počet projektů / Projects	Investice v mil. EUR / Invest. in mil. EUR	Investice v mil. CZK / Invest in mil. CZK	Nově vytvořená pracovní místa / Newly created jobs
Středočeský / Central Bohemia	129	4 301,41	134 276,41	24 686
Jihomoravský / South Moravia	104	1 819,36	53 889,13	14 784
Plzeňský / Pilsen	80	1 286,57	37 420,38	11 941
Vysočina / Vysocina	42	1 311,01	40 783,49	6 945
Královéhradecký / Hradec Kralove	51	1 482,80	43 454,66	12 253
Jihočeský / South Bohemia	51	1 126,01	32 326,95	6 521
Pardubický / Pardubice	57	1 440,91	43 405,85	13 757
Zlínský / Zlin	53	1 018,63	29 208,55	4 545
Karlovarský / Karlovy Vary	21	465,60	13 638,26	2 468
Hl. město Praha / Prague	3	78,58	2 719,56	1 318
Zlínský, Moravskoslezský / Zlin, Moravia - Silesia	1	14,22	498,00	67

ETAPA 3 - PZI

Nejvíce žádostí o investiční pobídky bylo předloženo v sektorech automobilovém a strojírenském

Počet projektů

INVESTIČNÍ POBÍDKY V ČR

- Pro zvýšení konkurenceschopnosti českého průmyslu přistoupila vláda ČR v roce 1998 k zavedení systému investičních pobídek pro zahraniční i domácí investory
- Realizační organizací pro zavádění systému investičních pobídek je Ministerstvem průmyslu a obchodu založená agentura **CzechInvest** (www.czechinvest.org)
- Právní úprava investičních pobídek: **zákon č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách** ve znění pozdějších předpisů
- Investičními pobídkami se rozumí
  - a) slevy na daních z příjmů podle zvláštního právního předpisu,
  - b) převod technicky vybaveného území za zvýhodněnou cenu,
  - c) hmotná podpora vytváření nových pracovních míst podle zvláštního právního předpisu,
  - d) hmotná podpora rekvalifikace nebo školení zaměstnanců podle zvláštního právního předpisu,
  - e) převod pozemků podle zvláštního právního předpisu, evidovaných v katastru nemovitostí jako zemědělské pozemky a převod ostatních druhů pozemků, a to za ceny zjištěné podle zvláštního právního předpisu účinného ke dni uzavření smlouvy o převodu

INVESTIČNÍ POBÍDKY V ČR

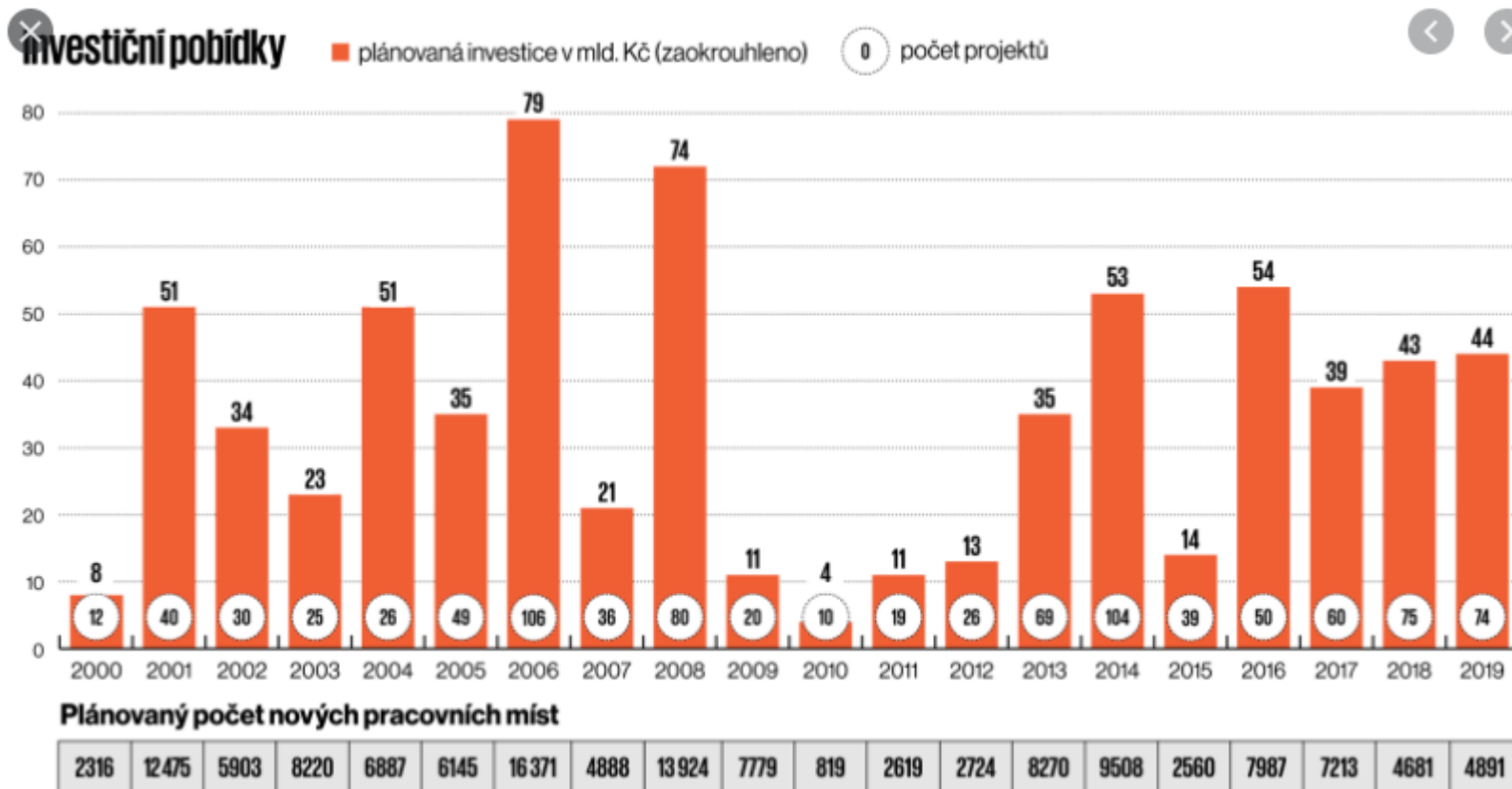
- Právnické nebo fyzické osobě lze investiční pobídku poskytnout, pokud prokáže, že může splnit všeobecné podmínky stanovené tímto zákonem a zvláštní podmínky stanovené zvláštními právními předpisy. Všeobecnými podmínkami jsou:
  - ▣ a) **zavedení nové výroby nebo rozšíření stávající výroby,**
  - ▣ b) **vynaložení prostředků do oborů zpracovatelského průmyslu;** za zpracovatelský průmysl se nepovažuje dobývání nerostných surovin, výroba a rozvod elektřiny, plynu a vody, stavebnictví, opravy motorových vozidel, obchod a ostatní služby, doprava a zemědělství,
  - ▣ c) **pořízení strojního zařízení za tržní cenu,** určeného pro výrobní účely a vyrobeného ne více než 2 roky před pořízením; hodnota tohoto strojního zařízení musí tvořit nejméně 60 % celkové hodnoty pořízeného dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku,
  - ▣ d) **šetrnost výroby, činností, procesů, stavby nebo zařízení k životnímu prostředí,**
  - ▣ e) **pořízení dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku nejméně v částce 100 000 000 Kč, přičemž nejméně částka 50 000 000 Kč musí být financována z vlastního kapitálu** právnické osoby nebo vlastními prostředky fyzické osoby; za splnění této podmínky se nepovažuje vynaložení investičních prostředků vytvořených ze zisku dosaženého z investiční akce posuzované pro účely poskytnutí veřejné podpory

Novela zákona o investičních pobídkách

Účinná od 1. května 2015

Typ investiční akce	Formy investiční pobídky		Podmínky		Uznatelné náklady	Maximální intenzita podpory pro velký podnik
	Investiční akce	Strategická investiční akce	Investiční akce	Strategická investiční akce		
Zpracovatelský průmysl	<p>Sleva na dani z příjmů na 10 let</p> <p>Hmotná podpora na nově vytvořené pracovní místo až do výše 300 tis. Kč</p> <p>Hmotná podpora na školení zaměstnanců až do výše 50 % školících nákladů</p> <p>Osvobození od daně z nemovitých věcí na 5 let ve zvýhodněných průmyslových zónách</p>	<p>Kromě standardních investičních pobídek navíc:</p> <p>Hmotná podpora na pořízení majetku až do výše 10 % z uznatelných nákladů (max. 1,5 mld. Kč)</p>	<p>Investice do majetku min. 50 mil. Kč - 100 mil. Kč, dle regionu</p> <p>z toho nejméně 50% do nových strojů</p> <p>a současně</p> <p>vytvoření min. 20 nových pracovních míst</p>	<p>Investice do majetku min. 500 mil. Kč z toho nejméně 50% do nových strojů</p> <p>a současně</p> <p>vytvoření min. 500 nových pracovních míst</p>	Investiční majetek, kdy hodnota strojů tvoří min. 50% hodnoty pořízeného majetku	25 % z uznatelných nákladů, kromě Prahy
Technologická centra (VaV)	<p>Sleva na dani z příjmů na 10 let</p> <p>Hmotná podpora na nově vytvořené pracovní místo až do výše 300 tis. Kč</p> <p>Hmotná podpora na školení zaměstnanců až do výše 50 % školících nákladů</p> <p>Osvobození od daně z nemovitých věcí na 5 let ve zvýhodněných průmyslových zónách</p>	<p>Kromě standardních investičních pobídek navíc:</p> <p>Hmotná podpora na pořízení majetku až do výše 10 % z uznatelných nákladů (max. 0,5 mld. Kč)</p>	<p>Investice do majetku min. 10 mil. Kč z toho nejméně 50% do nových strojů</p> <p>a současně</p> <p>vytvoření min. 20 nových pracovních míst</p>	<p>Investice do majetku min. 200 mil. Kč z toho nejméně 50% do nových strojů</p> <p>a současně</p> <p>vytvoření min. 100 nových pracovních míst</p>	<p>Investiční majetek, kdy hodnota strojů tvoří min. 50% hodnoty pořízeného majetku</p> <p>nebo</p> <p>2-leté hrubé mzdy na nově vytvořených pracovních místech</p>	25 % z uznatelných nákladů, kromě Prahy
Centra strategických služeb	<p>Sleva na dani z příjmů na 10 let</p> <p>Hmotná podpora na nově vytvořené pracovní místo až do výše 300 tis. Kč</p> <p>Hmotná podpora na školení zaměstnanců až do výše 50 % školících nákladů</p> <p>Osvobození od daně z nemovitých věcí na 5 let ve zvýhodněných průmyslových zónách</p>	X	<p>Vytvoření nových pracovních míst:</p> <p>centrum pro vývoj software – 20</p> <p>centrum sdílených služeb – 70</p> <p>high-tech opravárenské centrum – 70</p> <p>datové centrum – 20</p> <p>centrum zákaznické podpory – 500</p>	X	<p>Investiční majetek, kdy hodnota strojů tvoří min. 50% hodnoty pořízeného majetku</p> <p>nebo</p> <p>2-leté hrubé mzdy na nově vytvořených pracovních místech</p>	25 % z uznatelných nákladů, kromě Prahy

INVESTIČNÍ POBÍDKY V ČR

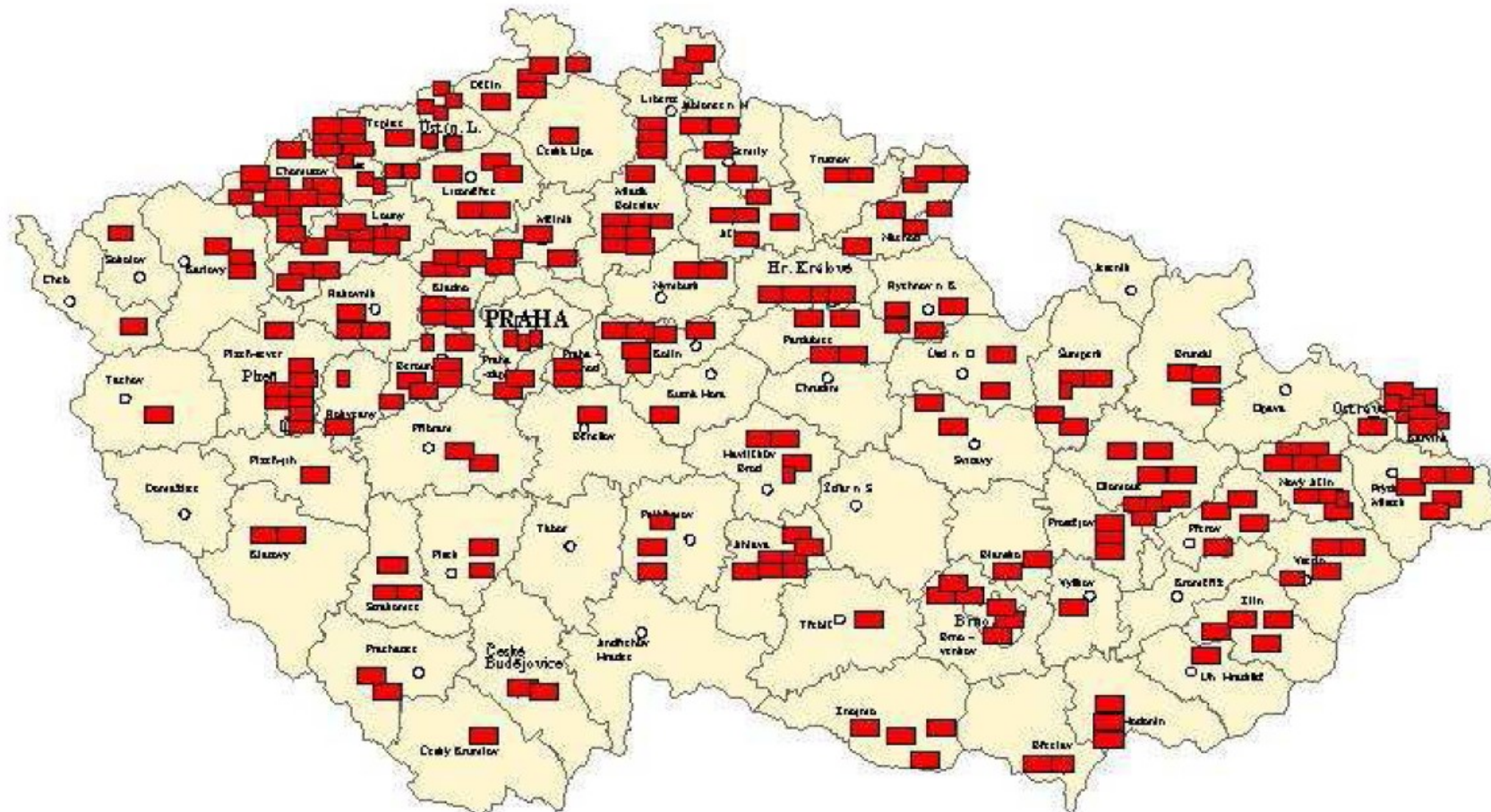

ZDROJ: MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU
320 x 462

INVESTIČNÍ POBÍDKY V ČR

Příloha č. 5: Regionální rozmístění projektů podpořených investičními pobídkami (stav k 31. 12. 2006)

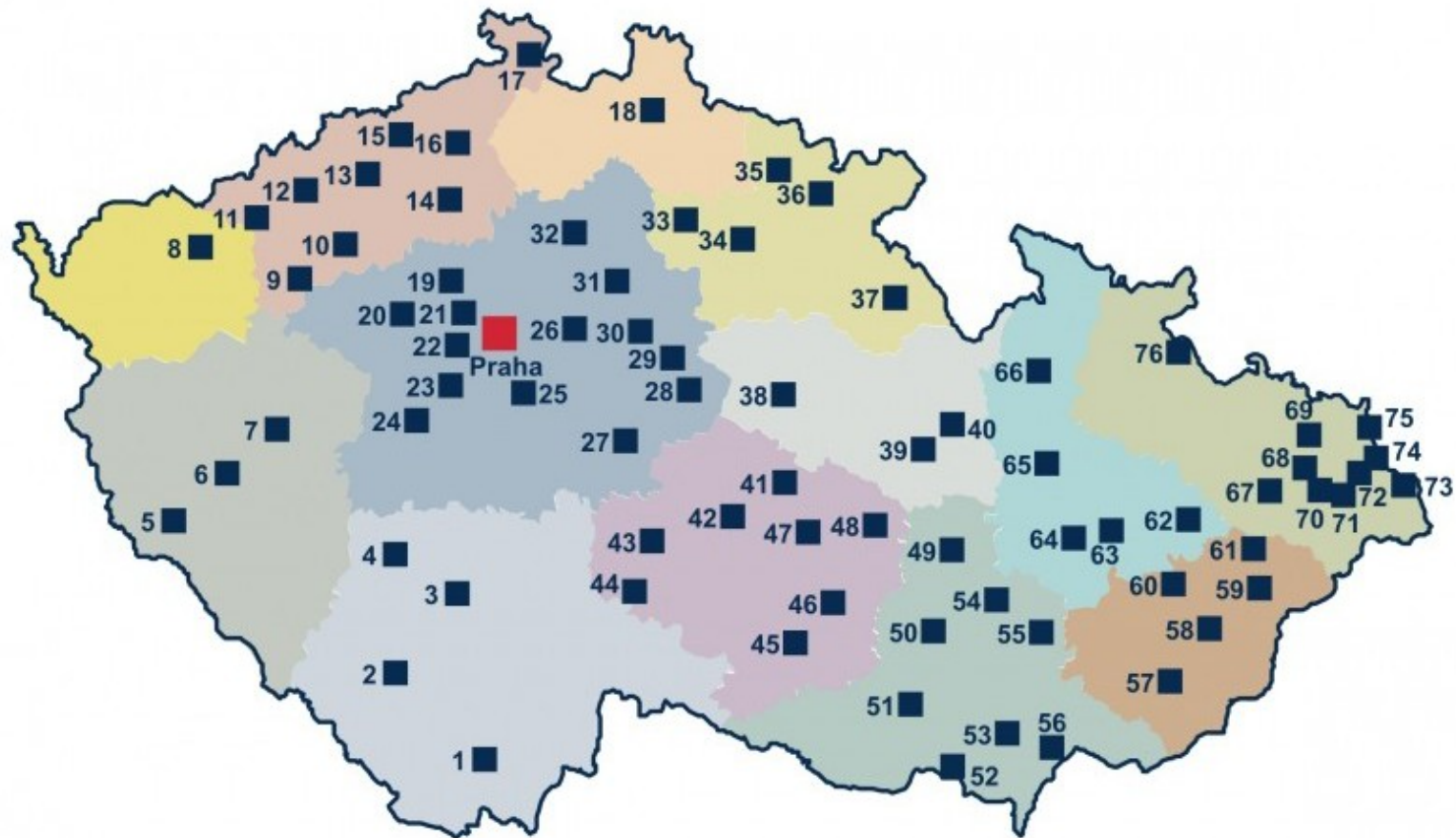

Poznámka: V případě, že se investiční projekt realizuje ve více okresech, je vyznačen v každém z daných okresů.

PODNIKATELSKÁ / PRŮMYSLOVÁ ZÓNA

- Ucelené území vymezené v závazné části schváleného územního plánu velkého územního celku či schváleného územního plánu obce jako území současně zastavěné převážně objekty **pro průmyslovou výrobu, obchod, služby** nebo jako zastavitelné území vhodné převážně pro umístování průmyslové výroby, obchodu, služeb.

(podle zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů)

Podpořené průmyslové zóny od roku 1998 (Czechinvest)

1 Český Krumlov, **2** Prachatice, **3** Písek, **4** Blatná, **5** Domažlice, **6** Stod, **7** Plzeň (2)*, **8** Ostrov, **9** Podbořany (2)*, **10** Žatec (2)*, **11** Klášterec nad Ohří, **12** Chomutov, **13** Most, **14** Lovosice (2)*, **15** Přestanov, **16** Ústí nad Labem, **17** Rumburk, **18** Liberec, **19** Slaný, **20** Tuchlovice, **21** Kladno, **22** Unhošť, **23** Zdice, **24** Žebrák, **25** Zlatník y-Hodkovic, **26** Poříčany, **27** Zruč nad Sázavou, **28** Kutná Hora (3)*, **29** Kolín, **30** Velim, **31** Nymburk, **32** Mladá Boleslav, **33** Jičín (2)*, **34** Hořice, **35** Vrchlabí, **36** Trutnov, **37** Kvasiny, **38** Chrudim, **39** Svitavy, **40** Moravská Třebová, **41** Ždírec nad Doubravou, **42** Havlíčkův Brod, **43** Pelhřimov, **44** Kamenice nad Lipou, **45** Třebíč, **46** Velké Meziříčí, **47** Žďár nad Sázavou, **48** **Bystřice nad Pernštejnem**, **49** Blansko, **50** Brno (2)*, **51** Pohořelice, **52** Mikulov, **53** Velké Pavlovice, **54** Vyškov (2)*, **55** Brankovice, **56** Hodonín (2)*, **57** Staré Město, **58** Zlín, **59** Vsetín, **60** Holešov, **61** Valašské Meziříčí, **62** Hranice, **63** Velká Bystřice (2)*, **64** Olomouc (3)*, **65** Uničov, **66** Šumperk, **67** Mošnov, **68** Paskov, **69** Ostrava (2)*, **70** Frýdek - Místek (2)*, **71** Nošovice, **72** Třanovice, **73** Třinec, **74** Český Těšín, **75** Karviná, **76** Krnov

Černovická terasa, Brno

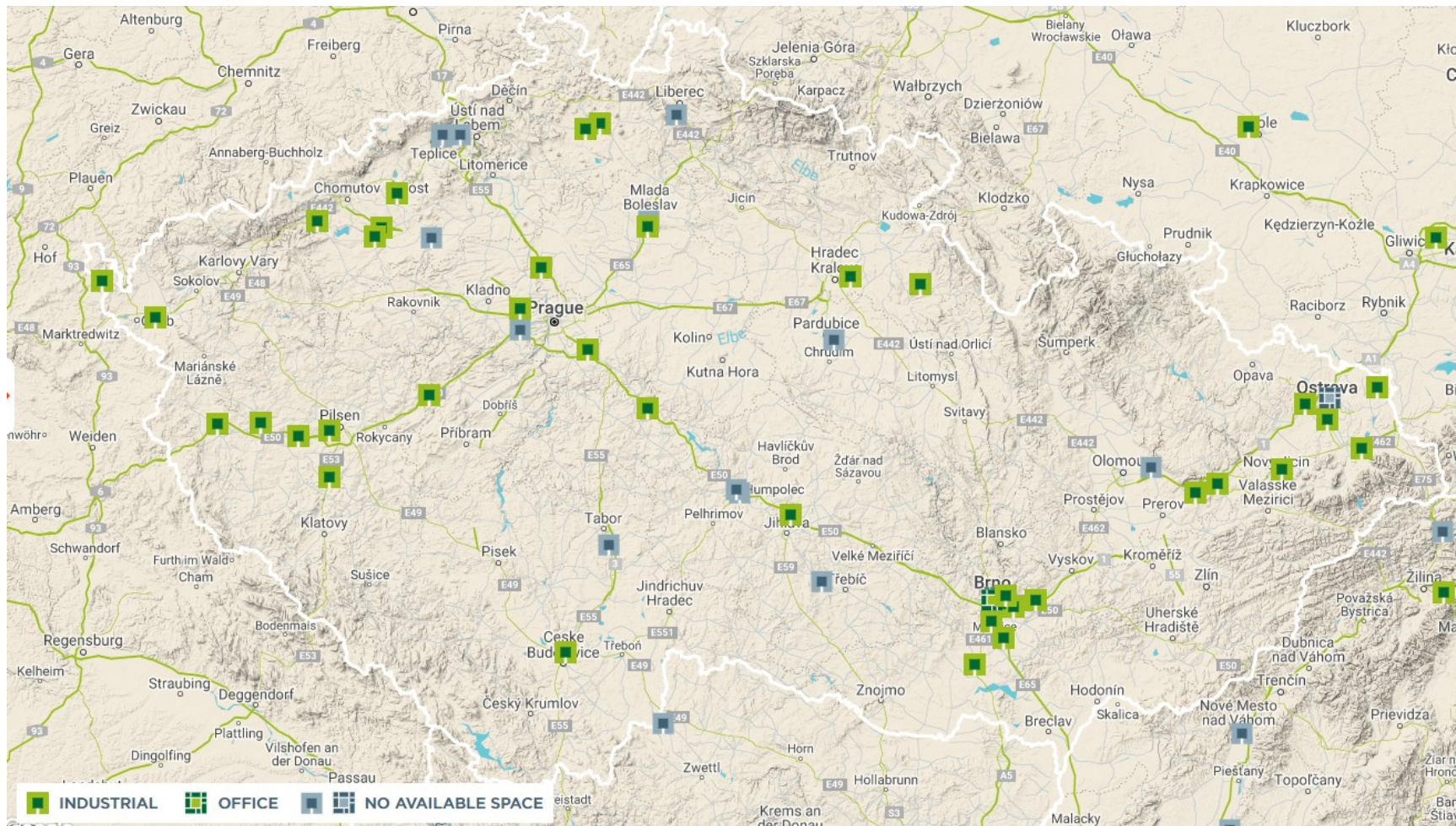

Černovická terasa, Brno

CTPARK

<https://www.ctp.eu/industrial-warehouse-office-finder/?filter-availableonly=false/>

SILICON VALLEY

SILICON VALLEY

- Nejjižnější část sanfranciského pobřeží v S Kalifornii ve USA
- Název z r. 1971 – v americkém časopise Electronic News začala vycházet týdenní rubrika „Silicon Valley USA“ o velké koncentraci společností zabývajících se křemíkovými mikročipy a počítači
- Silicon Valley se skládá z 19 sídel
- Za hlavní město je považováno San José
- Pobřeží SF původně využíváno námořnictvem USA pro výzkumy – firmy se zde usadily, aby pracovaly pro námořnictvo, poté NASA a letecký výzkum
- Dnes světové centrum počítačového a technologického výzkumu

VĚDECKO-TECHNICKÝ PARK

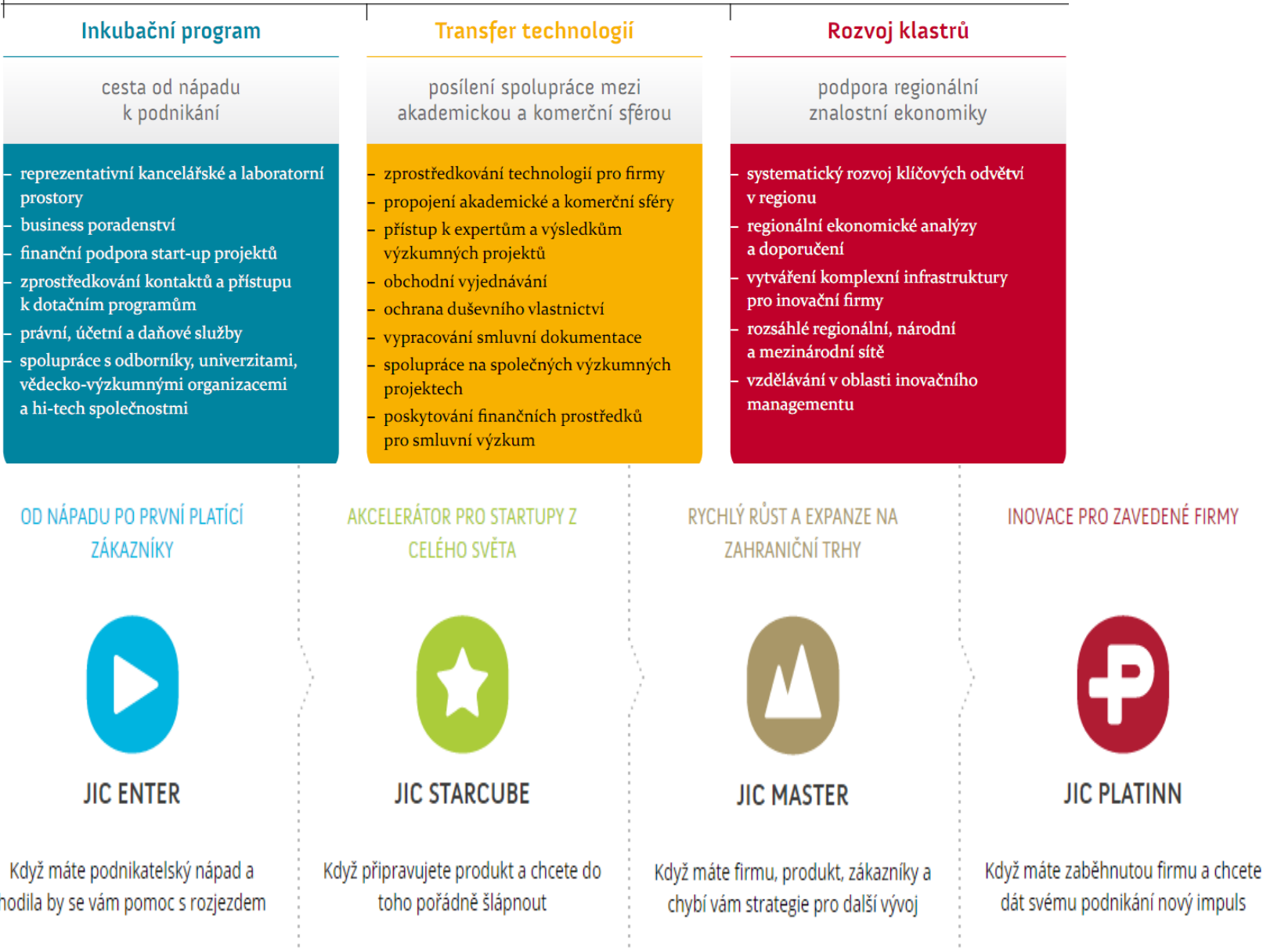
- Koncept vědeckotechnických parků se v zahraničí, zejména ve vyspělých zemích Evropské unie, používá již několik desítek let
- Podnikatelská infrastruktura (průmyslová zóna, podnikatelské prostory k pronájmu) přispívající k růstu ekonomické úrovně regionu prostřednictvím podpory rozvoje a růstu firem se zajímavým nápadem a zaměřením
- Často umístěn v blízkosti univerzity (případně může být i univerzitou provozován)
- Dochází tak k rychlému přenosu informací z výzkumných pracovišť do firem
- Kromě pronájmu prostor, montáže, výzkumu, technického vývoje a kancelářských prostor většinou park nabízí i službu **Podnikatelský inkubátor**
- Součástí vědeckotechnického parku také bývá **pracoviště pro transfer technologií**, které pomáhá komerčně využít výsledky výzkumu v podnikové praxi.
- Vědeckotechnické parky v ČR jsou sdruženy do **Společnosti vědeckotechnických parků** (<http://www.svtp.cz/katalog/>)
  - [BIC Brno, Brno](#)
  - [Biology Park Brno, Brno](#)
  - [Jihomoravské inovační centrum, Brno](#)
  - [Podnikatelský inkubátor Brno - Jih, Brno](#)
  - [Technologický inkubátor VUT a TI2 v Brně, Brno](#)
  - [VTP Brno, a.s., Brno](#)

INOVAČNÍ CENTRA

- Zaměřují se na podporu inovačního podnikání a komerčního využití výzkumu a vývoje
- Zprostředkování propojení univerzit a vědecko-výzkumných institucí s podnikatelskou sférou, s cílem maximalizovat přínos výzkumu a vývoje na regionální a národní úrovni

CO NABÍZÍME?

PODNIKATELSKÝ INKUBÁTOR

- Kombinace dotovaného (zvýhodněného) nájemného **pro začínající inovativní firmy** (firmy se zajímavým nápadem a zaměřením) spolu **s poradenskými službami**, které tyto firmu potřebují (pomoc s podnikatelským záměrem, s **marketingem a propagací**, se **zajištěním financí**, s **účetnictvím, právní služby** apod.).
- Smyslem inkubátorů je koncentrovat na jednom místě rozmanité nástroje podpory začínajícím podnikatelům, které umožní úspěšně zvládnout počáteční fázi existence jejich firmy
- Pokud podnikatel splní vstupní kritéria, může se stát nájemníkem v inkubátoru, nájem v inkubátoru je nekomerční, tj. dotovaný. Výhodou inkubátoru je koncentrace služeb a podpůrných aktivit na jednom místě
- Příklad: JIC (www.jic.cz)
  - pro inkubované firmy poskytuje finance, prostory, poradenství, kontakty, propagaci i PR a pomoc při transferu technologií

TECHNOLOGICKÁ CENTRA

- Centra zaměřená na **vývoj a inovace high-tech výrobků a technologií, včetně vývoje specifického software a aplikací, které jsou součástí těchto výrobků a technologií, zabývající se pravidelnými změnami produktů, produkčních řad, výrobních procesů, technologií, existujících vývojových služeb a dalších rozpracovaných operací, pokud takové změny představují jejich vylepšení, a existuje předpoklad, že budou přeneseny a použity ve výrobě**

Tabulka č. 4: Investice a nově vytvořená pracovní místa v programu Technologické center mezi VI-2001 a XII-2006

Kraj	Počet firem	Investice (v mil. Kč)	Nově vytvořená hrubá pracovní místa
Hl. město Praha	22	7 180,92	7 389
Jihomoravský	23	1 540,35	4 046
Moravskoslezský	17	1 882,82	1 886
Středočeský	9	3 428,84	837
Zlínský	7	750,24	232
Plzeňský	6	696,77	407
Královéhradecký	5	393,75	148
Olomoucký	5	264,40	507
Pardubický	3	251,60	355
Liberecký	3	180,76	152
Jihočeský	3	335,90	196
Hl. město Praha, Jihomoravský	1	53,90	432
Hl. město Praha, Moravskoslezský	1	72,50	155
Středočeský, Jihomoravský	1	100,00	200
Hl. město Praha, Plzeňský	1	34,50	409
Vysočina	1	21,94	48
Ústecký	3	238,99	115
Moravskoslezský	1	31,90	19
Praha	3	106,90	582
Celkem	115	17 566,97	18 115

CENTRA STRATEGICKÝCH SLUŽEB

- Centra zabývající se vybranými aktivitami společností, které se vyznačují **úzkou návazností na informační technologie a výrazným mezinárodním zaměřením**, zejména pak:
  - centra sdílených služeb
  - high-tech opravárenská centra
  - centra pro vývoj software
  - expertní a řešitelská centra pro informační a telekomunikační technologie

INOVAČNÍ STRATEGIE

- Nástroj, jehož prostřednictvím dochází k budování inovační infrastruktury potřebné pro tvorbu inovací
- Souborem opatření na řešení problémů a potřeb, které byly identifikovány na základě průzkumu podnikatelské a vědeckovýzkumné sféry
- Inovace představují v současné globalizované ekonomice hlavní konkurenční výhodu vyspělých ekonomik
- První regionální inovační strategie byly iniciovány ze strany Evropské komise v roce 1994 za účelem snížení regionálních rozdílů
- V ČR byla jižní Morava prvním regionem v ČR, který se začal soustavně věnovat podpoře inovací, a to již v roce 2001
  - 2002 –JMK jako první region vypracoval a následně zrealizoval regionální inovační strategii
  - Aktivity realizované v rámci obou dosavadních inovačních strategií (RIS I, RIS II, RIS III) stavějí jižní Moravu na přední místo v oblasti podpory inovací a inovačního podnikání v ČR

AFTER CARE

- Následná péče o investory zahrnuje širokou škálu činností:
  - ▣ podpora expanzí, reinvestic, rozvoje výzkumu
  - ▣ pomoc s hledáním vhodných průmyslových zón a podnikatelských nemovitostí
  - ▣ poradenství ohledně čerpání investičních pobídek a spolufinancování projektů ze strukturálních fondů EU
  - ▣ vyhledání dodavatelů v daném regionu
  - ▣ podpora v oblasti lidských zdrojů
  - ▣ rozvoj spolupráce investorů se středními, vyššími odbornými a vysokými školami
  - ▣ zprostředkování vyjednávání s místní samosprávou, státní správou a veřejnými institucemi
  - ▣ předkládání návrhů investorů na změny české legislativy Vládě ČR a kultivace českého podnikatelského prostředí
  - ▣ organizace odborných seminářů, pracovních snídaní s vrcholnými představiteli státní správy, diskusních kulatých stolů a společenských akcí

ETAPA 4 – 4. PRŮMYSLOVÁ REVOLUCE (PRŮMYSL 4.0)

- Automatizace, robotizace, digitalizace ... a s tím související změny na trhu práce
  - Internet věcí
  - Internet služeb
  - Digitální ekonomika
- Základní vize v roce 2011: *vzniknou „chytré továrny“, které budou využívat kyberneticko-fyzikální systémy ...ty převezmou opakující se a jednoduché činnosti, které do té doby vykonávali lidé ... mohla být ohrožena zaměstnanost osob s nízkou kvalifikací ... měla by vznikat nová pracovní místa, která však budou vyžadovat vyšší kvalifikaci zaměstnanců*
- Rizika: hackerské útoky a zneužití dat

INFORMAČNÍ REVOLUCE

- Zvyšující se dynamika změn informačních technologií
- Vznik tzv. **globální informační společnosti**, která buduje globální informační infrastrukturu, založenou především na využití síťových technologií
- „Učící se společnosti“ – znalostní společnost
- „**Teorie učících se regionů**“ – zdrojem konkurenceschopnosti v současném světě jsou vědomosti, schopnost učit se a vytváření kulturního klimatu, které napomáhá tvorbě inovací
- Dopady informační revoluce však nejsou pro celou lidskou populaci stejné. Schopnost využívat moderní informační a komunikační technologie, především pak internet, dělí lidskou populaci na úspěšné a méně úspěšné na vítěze a poražené. Úroveň využití ICT ovlivňuje konkurenceschopnost jednotlivců, firem, regionů, odvětví, států a celých kontinentů.
- **Digitální ekonomika – poprvé v dějinách hospodářský růst a strukturální změny v ekonomice nezávisejí prvotně na surovinách, strojích a metodách jejich využívání, ale na schopnosti lidí pracovat s informacemi**

GLOBALIZACE – SHRNU TÍ

- Světový průmysl 21. století je charakteristický velkou prostorovou i strukturální dynamikou
- Hospodářsky méně rozvinuté státy procházejí procesem industrializace a průmysl hraje důležitou roli
- Vyspělé státy – deindustrializace – význam průmyslu se snižuje
- Reindustrializace – ve vyspělých oblastech – udržení průmyslového potenciálu regionu při restrukturalizaci průmyslu k high-tech odvětví
- 21. stol. – **změna průmyslové mapy světa**
  - 19., 20. stol. – stabilní jádrové oblasti průmyslu
  - 21. stol. – přesun některých výro b do nově vzniklých průmyslových oblastí s nejvýhodnějšími lokalizačními faktory (pracovní síla...) – hl. J a JV Asie a další oblasti
  - Ve vyspělých zemích tlak na rozvoj průmyslových výro b s vysokou přidanou hodnotou doplněných výzkumem a technologickým vývojem -> postupné prohlubování mezi technologicky vyspělými oblastmi a „montážními“ oblastmi s masovou produkcí
- Opakem **glokalizace**